

Pokyny

Pokyny 2/2018 k výjimkám podle článku 49 nařízení (EU) 2016/679

Přijato dne 25. května 2018

Obsah

1. OBECNÁ USTANOVENÍ.....	3
2. SPECIFICKÝ VÝKLAD USTANOVENÍ ČLÁNKU 49.....	6
2.1 Daný subjekt údajů byl informován o možných rizicích, která pro něj v důsledku absence rozhodnutí o odpovídající ochraně a vhodných záruk vyplývají, a následně k navrhovanému předání vydal svůj výslovný souhlas – čl. 49 odst. 1 první pododstavec písm. a)	6
2.1.1 Souhlas musí být výslovný.....	6
2.1.2 Souhlas musí být konkrétní pro určité předání údajů nebo soubor předání	7
2.1.3 Souhlas musí být informovaný, zejména pokud jde o možná rizika předání údajů	7
2.2 Předání je nezbytné pro splnění smlouvy mezi subjektem údajů a správcem nebo pro provedení opatření přijatých před uzavřením smlouvy na žádost subjektu údajů – (čl. 49 odst. 1 první pododstavec písm. b))	8
2.3 Předání je nezbytné pro uzavření nebo splnění smlouvy, která byla uzavřena v zájmu subjektu údajů mezi správcem a jinou fyzickou nebo právnickou osobou – (čl. 49 odst. 1 první pododstavec písm. c))	9
2.4 Předání je nezbytné z důležitých důvodů veřejného zájmu – (čl. 49 odst. 1 první pododstavec písm. d)).....	10
2.5 Předání je nezbytné pro určení, výkon nebo obhajobu právních nároků – (čl. 49 odst. 1 první pododstavec písm. e))	11
2.6 Předání je nezbytné k ochraně životně důležitých zájmů subjektu údajů nebo jiných osob v případě, že subjekt údajů není fyzicky nebo právně způsobilý udělit svůj souhlas – (čl. 49 odst. 1 první pododstavec písm. f)).....	12
2.7 Předání z veřejného rejstříku – (čl. 49 odst. 1 první pododstavec písm. g) a čl. 49 odst. 2)	13
2.8 Závažné oprávněné zájmy – (čl. 49 odst. 1 druhý pododstavec)	14

Evropský sbor pro ochranu osobních údajů

s ohledem na čl. 70 odst. 1 písm. j nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES,

PŘIJAL NÁSLEDUJÍCÍ POKYNY:

1. OBECNÁ USTANOVENÍ

Účelem tohoto dokumentu je poskytnout vodítko k uplatňování článku 49 obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR)¹, který se týká výjimek v souvislosti s předáváním osobních údajů do třetích zemí.

Tento dokument navazuje na předchozí práci² pracovní skupiny úřadů EU pro ochranu osobních údajů zřízené podle článku 29 směrnice o ochraně údajů (pracovní skupina zřízená podle článku 29), kterou převzal Evropský sbor pro ochranu osobních údajů (EDPB) a která se týkala zásadních otázek vyplývajících z uplatňování výjimek při předávání osobních údajů do třetích zemí. Tento dokument bude revidován a v případě potřeby aktualizován na základě praktických zkušeností získaných při používání obecného nařízení o ochraně osobních údajů.

Při uplatňování článku 49 je potřeba mít na paměti, že podle článku 44 musí vývozce údajů předávající osobní údaje do třetích zemí nebo mezinárodním organizacím rovněž splnit podmínky ostatních ustanovení obecného nařízení o ochraně osobních údajů. Každá činnost zpracování musí splňovat příslušná ustanovení o ochraně osobních údajů, zejména články 5 a 6. Je tudíž zapotřebí použít test o dvou krocích: zaprvé se na zpracování údajů jako takové musí vztahovat právní základ spolu se všemi příslušnými ustanoveními obecného nařízení o ochraně osobních údajů; a v druhém kroku musí být splněna ustanovení kapitoly V.

V čl. 49 odst. 1 se uvádí, že v případě neexistence rozhodnutí o odpovídající ochraně ani vhodné záruky se může předání nebo soubor předání osobních údajů do třetí země nebo mezinárodní organizaci uskutečnit pouze při splnění určitých podmínek. Článek 44 zároveň vyžaduje uplatnění všech ustanovení kapitoly V s cílem zajistit, aby úroveň ochrany fyzických osob zaručená obecným nařízením o ochraně osobních údajů nebyla oslabena. Z toho též vyplývá, že uplatnění výjimek podle článku 49 by nikdy nemělo vést k situaci, kdy mohou být porušena základní práva³.

Pracovní skupina podle článku 29 jako předchůdkyně Evropského sboru pro ochranu osobních údajů prosazovala po dlouhou dobu jako osvědčený postup víceúrovňový přístup⁴ k předávání osobních

¹ NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů).

² Pracovní skupina zřízená podle článku 29, pracovní dokument o společném výkladu čl. 26 odst. 1 směrnice 95/46/ES ze dne 24. října 1995, WP 114, 25. listopadu 2005.

³ Pracovní skupina zřízená podle článku 29, WP 114, s. 9, a pracovní skupina zřízená podle článku 29, pracovní dokument o sledování elektronické komunikace pro zpravodajské účely a účely národní bezpečnosti (WP 228), s. 39.

⁴ Pracovní skupina zřízená podle článku 29, WP 114, s. 9.

údajů, podle kterého se nejprve zváží, zda třetí země poskytuje odpovídající úroveň ochrany, a zajistí se, aby byly vyvážené údaje ve třetí zemi chráněny. Pokud úroveň ochrany není s ohledem na veškeré okolnosti odpovídající, vývozce údajů by měl zvážit poskytnutí přiměřených záruk. Vývozci údajů by se tedy měli nejprve snažit o to, aby bylo předání údajů zasazeno do rámce některého z mechanismů uvedených v článku 45 a 46 obecného nařízení o ochraně osobních údajů, a pouze v případě, že takové mechanismy chybí, by měli využít výjimky uvedené v čl. 49 odst. 1.

Výjimky podle článku 49 jsou tudíž výjimkami z obecné zásady, že osobní údaje lze do třetích zemí předávat pouze v případě, že je v třetí zemi zajištěna odpovídající úroveň nebo jsou doloženy vhodné záruky a subjektům údajů jsou poskytnuta vymahatelná a účinná práva tak, aby i nadále požívali základních práv a záruk⁵. Vzhledem k této skutečnosti a v souladu se zásadami zakotvenými v evropském právu⁶ se výjimky musí vykládat restriktivně, aby se výjimka nestala pravidlem⁷. Tento výklad je podpořen také zněním názvu článku 49, které uvádí, že se výjimky používají pro specifické situace („Výjimky pro specifické situace“).

Při zvažování předání osobních údajů do třetích zemí nebo mezinárodním organizacím by vývozci údajů tudíž měli upřednostňovat řešení, která subjektům údajů zaručí, že budou i nadále požívat základních práv a záruk, na které mají nárok, pokud jde o zpracování jejich údajů po předání těchto údajů. Vzhledem k tomu, že výjimky neposkytují s ohledem na předávané osobní údaje odpovídající ochranu ani vhodné záruky a vzhledem k tomu, že předání údajů na základě výjimky nemusí být předem schváleno dozorovými úřady, vede předávání osobních údajů do třetích zemí na základě výjimek ke zvýšeným rizikům, pokud jde o práva a svobody dotčených subjektů údajů.

Vývozci údajů by si rovněž měli uvědomovat, že v případě absence rozhodnutí o odpovídající ochraně může právo Unie nebo členského státu z důležitých důvodů veřejného zájmu výslovně omezit předání konkrétních kategorií osobních údajů do třetí země nebo mezinárodní organizaci (čl. 49 odst. 5).

Příležitostné předání údajů a předání údajů, které není opakované

Evropský sbor pro ochranu osobních údajů konstatuje, že výraz „příležitostný“ je použit v recitálu 111 a výraz „není opakovaný“ je použit ve výjimce na základě „závažných oprávněných zájmů“ podle čl. 49 odst. 1 druhého pododstavce. Tyto pojmy naznačují, že takové předání údajů může proběhnout více než jednou, ale ne pravidelně, a došlo by k němu mimo rámec běžného postupu, například za náhodných, neznámých okolností a v nahodilých časových intervalech. Například předání údajů, k němuž dochází pravidelně v rámci trvalého vztahu mezi vývozcem údajů a určitým dovozcem údajů, lze v zásadě hodnotit jako systematické a opakované a nelze ho tudíž považovat za příležitostné předání ani za předání, které není opakované. Vedle toho bude předání například zpravidla považováno za předání, které není příležitostné nebo které je opakované, pokud je dovozci údajů obecně poskytnut přímý přístup k databázi (např. přes rozhraní IT aplikace).

⁵ Viz recitál 114.

⁶ Pracovní skupina zřízená podle článku 29, WP 114, s. 7.

⁷ Viz pracovní skupina zřízená podle článku 29, WP 114, s. 7. Evropský soudní dvůr opakovaně zdůraznil, že „ochrana základního práva na respektování soukromého života na unijní úrovni vyžaduje, aby výjimky z ochrany osobních údajů a její omezení byly činěny v mezích toho, co je naprosto nezbytné“ (rozsudek ze dne 16. prosince 2008, Satakunnan Markkinapörssi a Satamedia, C-73/07, bod 56; rozsudek ze dne 9. listopadu 2010, Volker und Markus Schecke a Eifert, C-92/09 a C-93/09, bod 77; rozsudek Digital Rights, bod 52; rozsudek ze dne 6. října 2015, Schrems, C-362/14, bod 92; rozsudek ze dne 21. prosince 2016, Tele2 Sverige AB, C-203/15, bod 96). Viz také zpráva o Dodatkovém protokolu k Úmluvě 108 o kontrolních orgánech a přeshraničních tocích údajů, čl. 2 odst. 2 písm. a), s. 6, která je dostupná na <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/181.1>).

V recitálu 111 se tyto výjimky rozlišují, neboť se v něm výslovně uvádí, že výjimky v souvislosti se „smluvními“ a „právními nároky“ (čl. 49 odst. 1 první pododstavec písm. b), c) a e)) se omezují na „příležitostné“ předání, zatímco toto omezení chybí u „výjimky na základě výslovného souhlasu“, „výjimky na základě důležitých důvodů veřejného zájmu“, „výjimky na základě životně důležitých zájmů“ a „výjimky v případě rejstříku“ podle čl. 49 odst. 1 prvního pododstavce písm. a), d), f) a g).

Je však třeba zdůraznit, že i výjimky, které se výslovně neomezují na „příležitostné“ předání nebo na předání, které „není opakované“, musí být vykládány způsobem, který není v rozporu se samotnou podstatou výjimek jakožto výjimek z pravidla, že není možné osobní údaje předávat do třetí země, pokud dotyčná země nezajistí odpovídající úroveň ochrany nebo případně nejsou poskytnuty vhodné záruky⁸.

Kritérium nezbytnosti

Zastřešující podmínkou pro použití několika výjimek je, že předání údajů musí být „nezbytné“ pro určitý účel. Kritérium nezbytnosti se použije při posuzování možného uplatnění výjimek podle čl. 49 odst. 1 prvního pododstavce písm. b), c), d), e) a f). Toto kritérium vyžaduje, aby vývozce údajů v EU vyhodnotil, zda lze předání osobních údajů považovat za nezbytné pro konkrétní účel výjimky, která má být použita. Více informací o konkrétním použití kritéria nezbytnosti u jednotlivých dotčených výjimek je uvedeno níže v příslušných oddílech.

Článek 48 v souvislosti s výjimkami

Obecné nařízení o ochraně osobních údajů přichází v článku 48 s novým ustanovením, k němuž je při zvažování předání osobních údajů potřeba přihlédnout. Článek 48 a odpovídající recitál 115 stanovují, že rozhodnutí správních nebo soudních orgánů třetí země nejsou sama o sobě oprávněným důvodem pro předání údajů do třetích zemí. Předání v reakci na rozhodnutí orgánů třetí země je tudíž v každém případě zákonné pouze tehdy, jestliže splňuje podmínky uvedené v kapitole V⁹.

V situacích, kdy existuje mezinárodní dohoda, jako je smlouva o vzájemné právní pomoci, by podniky z EU měly obecně odmítat přímé žádosti a odkazovat žádající orgán třetí země na existující smlouvu o vzájemné právní pomoci nebo dohodu.

Tento výklad rovněž přesně odpovídá článku 44, který stanovuje zastřešující zásadu uplatňovanou na všechna ustanovení kapitoly V s cílem zajistit, aby nebyla oslabena úroveň ochrany fyzických osob zaručená obecným nařízením o ochraně osobních údajů.

⁹Viz recitál 115, čtvrtá věta.

2. SPECIFICKÝ VÝKLAD USTANOVENÍ ČLÁNKU 49

2.1 Daný subjekt údajů byl informován o možných rizicích, která pro něj v důsledku absence rozhodnutí o odpovídající ochraně a vhodných záruk vyplývají, a následně k navrhovanému předání vydal svůj výslovný souhlas – čl. 49 odst. 1 první pododstavec písm. a)

Obecné podmínky k tomu, aby souhlas byl považován za platný, jsou vymezeny v čl. 4 odst. 11¹⁰ a v článku 7 obecného nařízení o ochraně osobních údajů¹¹. Pracovní skupina zřízená podle článku 29 poskytuje k těmto obecným podmínkám týkajícím se souhlasu vodičko v samostatném dokumentu, s nímž se Evropský sbor pro ochranu osobních údajů ztotožňuje¹². Tyto podmínky se vztahují rovněž na souhlas v souvislosti s čl. 49 odst. 1 písm. a). Má-li však být souhlas považován za platný právní důvod pro mezinárodní předání údajů do třetích zemí a mezinárodním organizacím, jak je stanoveno v čl. 49 odst. 1 prvním pododstavci písm. a), musí splňovat určité další náležitosti, na něž se tento dokument zaměří.

Tento oddíl 1 obecných pokynů je tudíž zapotřebí vykládat ve spojení s obecnými pokyny pracovní skupiny zřízené podle článku 29 k souhlasu, s nimiž se Evropský sbor pro ochranu osobních údajů ztotožňuje a které poskytují podrobnější rozbor výkladu obecných podmínek a kritérií souhlasu podle obecného nařízení o ochraně osobních údajů¹³. Je rovněž potřeba uvést, že podle čl. 49 odst. 3 se orgány veřejné moci nemohou na tuto výjimku odvolávat při výkonu své úřední pravomoci.

V čl. 49 odst. 1 prvním pododstavci písm. a) se uvádí, že k předání osobních údajů do třetí země nebo mezinárodní organizaci může dojít, jestliže neexistuje rozhodnutí o odpovídající ochraně podle čl. 45 odst. 3 ani vhodné záruky podle článku 46, včetně závazných podnikových pravidel, za podmínky, že *„daný subjekt údajů byl informován o možných rizicích, která pro něj v důsledku absence rozhodnutí o odpovídající ochraně a vhodných záruk vyplývají, a následně k navrhovanému předání vydal svůj výslovný souhlas“*.

2.1.1 Souhlas musí být výslovný

Podle čl. 4 odst. 11 obecného nařízení o ochraně osobních údajů by souhlas měl být svobodný, konkrétní, informovaný a jednoznačný. U této poslední podmínky je čl. 49 odst. 1 první pododstavec písm. a) přísnější, neboť vyžaduje „výslovný“ souhlas. Jedná se též o nový požadavek ve srovnání s čl. 26 odst. 1 písm. a) směrnice 95/46/ES, který vyžadoval pouze „nepochybný“ souhlas. Obecné nařízení o ochraně osobních údajů vyžaduje výslovný souhlas v situacích, kdy mohou vyvstat zvláštní rizika ohrožující ochranu údajů, a je tudíž potřeba vysoká individuální úroveň kontroly nad osobními údaji, jako je tomu při zpracování zvláštních kategorií osobních údajů (čl. 9 odst. 2 písm. a)) a u automatizovaného rozhodování (čl. 22 odst. 2 písm. c)). Taková zvláštní rizika se vyskytují rovněž v souvislosti s mezinárodním předáváním údajů.

¹⁰ Podle čl. 4 odst. 11 obecného nařízení o ochraně osobních údajů se „souhlasem“ subjektu údajů rozumí jakýkoli svobodný, konkrétní, informovaný a jednoznačný projev vůle, kterým subjekt údajů dává prohlášením či jiným zjevným potvrzením své svolení ke zpracování svých osobních údajů.

¹¹ Bližší pokyny k souhlasu jsou také uvedeny v recitálech 32, 33, 42 a 43.

¹² Viz pracovní skupina zřízená podle článku 29, obecné pokyny k souhlasu podle nařízení (EU) 2016/679, WP 259.

¹³ Tamtéž.

Bližší informace o požadavku výslovného souhlasu a další příslušné požadavky potřebné k tomu, aby byl souhlas považován za platný, lze najít v pokynech pracovní skupiny zřízené podle článku 29 k souhlasu, s nimiž se Evropský sbor pro ochranu osobních údajů ztotožňuje¹⁴.

2.1.2 Souhlas musí být konkrétní pro určité předání údajů nebo soubor předání

Jedním z požadavků na platný souhlas je, že souhlas musí být konkrétní. Aby souhlas představoval oprávněný důvod pro předání údajů podle čl. 49 odst. 1 prvního pododstavce písm. a), musí být vydán konkrétně pro určité předání údajů nebo soubor předání.

Podmínka „konkrétnosti“ má v definici souhlasu zajistit určitou míru kontroly uživatelů a transparentnost pro subjekt údajů. Tento aspekt úzce souvisí s požadavkem, že by měl být souhlas „informovaný“.

Vzhledem k tomu, že souhlas musí být konkrétní, je někdy nemožné získat souhlas subjektu údajů s budoucím předáním již předem při shromažďování údajů. Například nelze posoudit dopad na subjekt údajů, pokud nejsou výskyt a konkrétní okolnosti předání známy v okamžiku, kdy je o souhlas požádáno. Podnik z EU například shromažďuje údaje svých zákazníků pro konkrétní účel (dodání zboží), aniž by v té době uvažoval o předání těchto údajů třetí straně mimo EU. Nicméně o několik let později je tento podnik získán společností z třetí země, která chce předat osobní údaje svých zákazníků jinému podniku nacházejícímu se mimo EU. Aby toto předání bylo platné podle výjimky na základě souhlasu, subjekt údajů by měl dát svůj souhlas s tímto určitým předáním v okamžiku, kdy se předání očekává. Souhlas poskytnutý v době, kdy podnik z EU shromáždil tyto údaje za účelem dodání zboží, proto nepostačuje jako důvod pro použití této výjimky pro předpokládané předání osobních údajů mimo EU v pozdější době.

Vývozce údajů si tudíž musí zajistit konkrétní souhlas před provedením přenosu, přestože k tomu dojde až po shromáždění údajů. Tento požadavek rovněž souvisí s tím, že souhlas má být informovaný. Konkrétní souhlas subjektu údajů je možné získat před předáním a při shromáždění osobních údajů, pokud je subjekt údajů informován o tomto konkrétním předání a jestliže se okolnosti předání nezmění poté, kdy subjekt údajů konkrétní souhlas udělí. Vývozce údajů tudíž musí zajistit, aby byly rovněž splněny požadavky uvedené níže v bodě 1.3.

2.1.3 Souhlas musí být informovaný¹⁵, zejména pokud jde o možná rizika předání údajů

Tato podmínka je obzvláště důležitá, neboť posiluje a dále upřesňuje obecný požadavek „informovaného“ souhlasu, který platí pro jakýkoliv souhlas a je uveden v čl. 4 odst. 11¹⁶. Obecný požadavek „informovaného“ souhlasu jako takový vyžaduje, aby v případě, že je právním základem pro předání údajů souhlas podle čl. 6 odst. 1 písm. a), byl subjekt údajů předem řádně informován o konkrétních okolnostech předání (tj. o totožnosti správce údajů, účelu předání, druhu údajů, existenci práva odvolat souhlas, totožnosti nebo kategorii příjemců)¹⁷.

Kromě tohoto obecného požadavku „informovaného“ souhlasu vyžaduje toto ustanovení v případě, že jsou osobní údaje předány do třetí země podle čl. 49 odst. 1 prvního pododstavce písm. a), aby subjekty údajů byly rovněž informovány o konkrétních rizicích vyplývajících ze skutečnosti, že jejich údaje budou předány do země, která nezajišťuje odpovídající ochranu, a že nejsou zavedeny vhodné

¹⁴ Tamtéž.

¹⁵ Musí být rovněž splněny obecné požadavky na transparentnost v člancích 13 a 14 obecného nařízení o ochraně osobních údajů. Více informací je uvedeno v obecných pokynech k transparentnosti podle nařízení (EU) 2016/679, WP 260.

¹⁶ Viz pracovní skupina zřízená podle článku 29, obecné pokyny k souhlasu podle nařízení (EU) 2016/679, WP 259.

¹⁷ Tamtéž, strana 13.

záruky s cílem zajistit ochranu údajů. Poskytnutí těchto informací je nutné k tomu, aby měl subjekt údajů možnost udělit souhlas s plnou znalostí těchto konkrétních skutečností o předání, a tudíž se výjimka nepoužije, pokud tyto informace poskytnuty nejsou.

V informacích poskytnutých subjektům údajů s cílem získat souhlas s předáním jejich osobních údajů třetím stranám usazeným v třetích zemích by rovněž měli být uvedeni všichni příjemci údajů nebo kategorie příjemců, všechny země, do kterých jsou osobní údaje předávány, že je souhlas právním důvodem pro předání a že třetí země, do které údaje budou předány, podle rozhodnutí Evropské komise nezajišťuje odpovídající úroveň ochrany údajů¹⁸. Kromě toho, jak se uvádí výše, musí být poskytnuty informace o možných rizicích pro subjekt údajů, která vyplývají z absence odpovídající ochrany v dané třetí zemi a z absence vhodných záruk. Takové oznámení, které by mohlo být standardizované, by mělo obsahovat například informace, že v třetí zemi nemusí být dozorový úřad a/nebo že v ní nemusí být zajištěny zásady zpracování údajů a/nebo práva subjektů údajů.

V konkrétním případě, kdy je předání prováděno po shromáždění osobních údajů od subjektu údajů, by měl vývozcce údajů informovat subjekt údajů o předání a o jeho rizicích před takovým předáním, aby získal výslovný souhlas subjektu údajů s „navrhovaným“ předáním.

Jak ukazuje výše uvedený rozbor, obecné nařízení o ochraně osobních údajů nastavuje vysokou laťku pro používání výjimky na základě souhlasu. Tato vysoká laťka ve spojení se skutečností, že souhlas poskytnutý subjektem údajů může být kdykoliv odvolán, znamená, že souhlas nemusí být vhodným dlouhodobým řešením pro předání údajů do třetích zemí.

2.2 Předání je nezbytné pro splnění smlouvy mezi subjektem údajů a správcem nebo pro provedení opatření přijatých před uzavřením smlouvy na žádost subjektu údajů – (čl. 49 odst. 1 první pododstavec písm. b))

Vzhledem k recitálu 111 může k předání údajů na základě této výjimky dojít, „*pokud je předání **příležitostné a nezbytné** v souvislosti se smluvními (...) nároky (...)*“¹⁹.

Přestože se výjimky související s plněním smlouvy mohou obecně jevit jako potenciálně velmi široké, jsou omezeny kritérii „*nezbytnosti*“ a „*příležitostného předání*“.

Nezbytnost předání údajů

„*Kritérium nezbytnosti*“²⁰ omezuje počet případů, ve kterých se lze odvolávat na čl. 49 odst. 1 první pododstavec písm. b)²¹. Vyžaduje úzkou a podstatnou souvislost mezi předáním údajů a účely smlouvy.

Tuto výjimku například nelze použít, jestliže skupina podniků z obchodních důvodů centralizovala v třetí zemi své funkce řízení plateb a lidských zdrojů pro všechny zaměstnance, neboť neexistuje žádná přímá a objektivní souvislost mezi plněním pracovní smlouvy a takovým předáním údajů²². K tomuto konkrétnímu předání však může dojít na jiném vhodném základě stanoveném v kapitole V, jako například standardní smluvní doložky nebo závazné podnikové předpisy.

¹⁸ Poslední zmíněný požadavek rovněž vyplývá z povinnosti informovat subjekty údajů (čl. 13 odst. 1 písm. f), čl. 14 odst. 1 písm. e)).

¹⁹ Kritérium „příležitostného“ předání je uvedeno ve 111. bodě odůvodnění a vztahuje se na výjimky podle čl. 49 odst. 1 prvního pododstavce písm. b), c) a e).

²⁰ Viz rovněž stanovisko č. 6/2014 pracovní skupiny zřízené podle článku 29 k pojmu oprávněných zájmů správce údajů podle článku 7 směrnice 95/46/ES, WP 217.

²¹ Požadavek „nezbytnosti“ lze rovněž najít ve výjimkách stanovených v čl. 49 odst. 1 písm. c) až f).

²² Kromě toho takové předání nebude považováno za příležitostné (viz níže).

Na druhou stranu lze předání osobních údajů o jednotlivých klientech cestovní kanceláře hotelům nebo jiným obchodním partnerům využívaným při zajišťování pobytu těchto klientů v zahraničí považovat za nezbytné pro účely plnění smlouvy uzavřené mezi cestovní kancelář a klientem, neboť v tomto případě existuje dostatečně úzká a podstatná souvislost mezi předáním údajů a účely smlouvy (zajištění cesty klientů).

Tuto výjimku nelze použít pro předání dodatečných informací, které nejsou nezbytné pro splnění smlouvy, popřípadě pro splnění předšmluvních opatření požadovaných subjektem údajů²³; u dalších informací by tudíž byly zapotřebí jiné nástroje.

Příležitostné předání

Osobní údaje mohou být předány na základě této výjimky jen tehdy, když je toto předání příležitostné²⁴. To, zda lze předání údajů nebo jednotlivá předání údajů označit za „příležitostná“ či nikoliv, by se muselo určit v jednotlivých případech.

Předání zde lze považovat za příležitostné například v případě, že jsou osobní údaje vedoucího prodejce, který podle své pracovní smlouvy cestuje za různými klienty v třetích zemích, zaslány těmto klientům z důvodu sjednání schůzek. Předání by rovněž bylo možné považovat za příležitostné, pokud banka v EU předá osobní údaje bance v třetí zemi za účelem provedení platebního příkazu klienta, jestliže k tomuto předání nedochází v rámci trvalé spolupráce mezi těmito dvěma bankami.

Předání by se naopak neposuzovala za „příležitostná“ v případě, že nadnárodní společnost pořádá školení v třetí zemi a systematicky předává osobní údaje zaměstnanců, kteří se kurzu účastní (např. údaje jako jméno a pracovní zařazení, ale potenciálně také stravovací požadavky nebo omezení pohyblivosti). Předání údajů, k němuž dochází pravidelně v rámci trvalého vztahu, by se považovalo za systematické a opakované, a tedy za překračující „příležitostný“ rámec. V tomto případě proto mnohá předání údajů v rámci obchodního vztahu nemohou vycházet z čl. 49 odst. 1 prvního pododstavce písm. b).

Podle čl. 49 odst. 3 se tato výjimka nevztahuje na činnosti prováděné orgány veřejné moci při výkonu jejich úředních pravomocí.

2.3 Předání je nezbytné pro uzavření nebo splnění smlouvy, která byla uzavřena v zájmu subjektu údajů mezi správcem a jinou fyzickou nebo právnickou osobou – (čl. 49 odst. 1 první pododstavec písm. c))

Výklad tohoto ustanovení se nezbytně podobá výkladu čl. 49 odst. 1 prvního pododstavce písm. b) – konkrétně v tom, že se na předání údajů do třetí země nebo mezinárodní organizaci, jestliže neexistuje rozhodnutí o odpovídající ochraně podle čl. 45 odst. 3 ani vhodné záruky podle článku 46, může vztahovat výjimka podle čl. 49 odst. 1 prvního pododstavce písm. c), pokud lze předání považovat za „nezbytné pro uzavření nebo splnění smlouvy, která byla uzavřena v zájmu subjektu údajů mezi správcem a jinou fyzickou nebo právnickou osobou“.

Kromě kritéria nezbytnosti se v recitálu 111 stanoví, že k předání údajů může dojít pouze tehdy, „pokud je předání **příležitostné a nezbytné** v souvislosti se smluvními (...) nároky (...)“. Kromě „kritéria nezbytnosti“ lze tudíž osobní údaje předávat na základě této výjimky pouze v případě, že je předání příležitostné.

²³ Obecněji řečeno, všechny výjimky podle čl. 49 odst. 1 prvního pododstavce písm. b) až f) umožňují předávat pouze údaje, které jsou pro účel předání nezbytné.

²⁴ Obecná definice pojmu „příležitostný“ je uvedena na straně 4.

Nezbytnost předání údajů a uzavření smlouvy v zájmu subjektu údajů

Pokud organizace zajišťuje za obchodními účely externě činnosti, jako je správa mezd, prostřednictvím poskytovatelů služeb mimo EU, tato výjimka nemůže sloužit jako základ pro předání údajů pro takové účely, neboť nelze dovodit úzkou a podstatnou spojitost mezi předáním údajů a smlouvou uzavřenou v zájmu subjektu údajů, přestože je konečným účelem předání údajů správa mezd dotyčného zaměstnance²⁵. Vhodnější základ pro takové předání mohou poskytovat jiné nástroje uvedené v kapitole V, například standardní smluvní doložky nebo závazné podnikové předpisy.

Příležitostné předání

Osobní údaje lze na základě této výjimky předávat pouze pokud je předání příležitostné, stejně jako je tomu na základě výjimky podle čl. 49 odst. 1 prvního pododstavce písm. b). Pro posouzení, zda je předání příležitostné, je tudíž potřeba provést stejné zhodnocení²⁶.

A konečně podle čl. 49 odst. 3 se tato výjimka nevztahuje na činnosti prováděné orgány veřejné moci při výkonu jejich úředních pravomocí²⁷.

2.4 Předání je nezbytné z důležitých důvodů veřejného zájmu – (čl. 49 odst. 1 první pododstavec písm. d))

Tato výjimka, obvykle označovaná jako „výjimka na základě důležitého veřejného zájmu“, se velmi podobá ustanovení obsaženému v čl. 26 odst. 1 písm. d) směrnice 95/46/ES²⁸, které stanovuje, že předání může být provedeno za podmínky, že je nezbytné nebo se stává právně závazným pro zachování důležitého veřejného zájmu.

Podle čl. 49 odst. 4 mohou vést k použití této výjimky pouze veřejné zájmy uznané právem Unie nebo právem členského státu, které se na správce vztahuje.

Nicméně pro použití této výjimky nepostačuje, že je předání údajů vyžadováno (například orgánem třetí země) kvůli vyšetřování, které je ve veřejném zájmu třetí země, jenž v abstraktním smyslu existuje rovněž v právu EU nebo členského státu. Pokud například orgán třetí země žádá o předání údajů pro účely vyšetřování zaměřujícího se na boj proti terorismu, pouhá existence právních předpisů EU nebo členského státu zaměřujících se také na boj proti terorismu není pro použití čl. 49 odst. 1 prvního pododstavce písm. d) na takové předání dostatečným důvodem. Jak v předchozích vyjádřeních²⁹ zdůrazňuje pracovní skupina zřízená podle článku 29, která je předchůdkyní Evropského sboru pro ochranu osobních údajů, tato výjimka se uplatní spíše jen tehdy, když lze vyvodit i z práva EU nebo práva členského státu, které se na správce vztahuje, že je takové předání údajů povoleno pro účely důležitého veřejného zájmu, mimo jiné na základě vzájemnosti v případě mezinárodní spolupráce. Ukazatelem při posuzování existence veřejného zájmu podle čl. 49 odst. 1 prvního pododstavce písm. d) může být existence mezinárodní dohody nebo úmluvy, která uznává určitý cíl a stanovuje mezinárodní spolupráci pro dosažení takového cíle, jsou-li EU nebo členské státy smluvní stranou takové dohody nebo úmluvy.

²⁵ Kromě toho takové předání nebude považováno za příležitostné (viz níže).

²⁶ Obecná definice pojmu „příležitostný“ je uvedena na straně 4.

²⁷ Více informací viz oddíl 1 na straně 5 výše.

²⁸ SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů.

²⁹ Stanovisko č. 10/2006 pracovní skupiny zřízené podle článku 29 ke zpracování osobních údajů Společností pro celosvětovou mezibankovní finanční komunikaci (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication (SWIFT)), WP 128, s. 25.

Přestože je určeno zejména k použití ze strany orgánů veřejné moci, o ustanovení čl. 49 odst. 1 prvního pododstavce písm. d) se mohou opírat také soukromé subjekty. Oporou pro to jsou také některé z příkladů vyjmenovaných v recitálu 112, které zmiňují předání orgány veřejné moci i soukromými subjekty³⁰.

Podstatným požadavkem pro použití této výjimky je tudíž zjištění důležitého veřejného zájmu, a nikoli povaha organizace (veřejná, soukromá nebo mezinárodní organizace), která údaje předává a/nebo přijímá.

V recitálech 111 a 112 se uvádí, že se tato výjimka neomezuje na předání údajů, které je „příležitostné“³¹. To však neznamená, že k předání údajů vycházejícímu z výjimky na základě důležitého veřejného zájmu podle čl. 49 odst. 1 prvního pododstavce písm. d) může docházet ve velkém rozsahu a systematicky. Je spíše nutno dodržet obecnou zásadu, podle které se výjimky stanovené v článku 49 nesmí v praxi stát „pravidlem“, nýbrž se musí omezit na konkrétní situace a každý vývozce údajů musí zajistit, aby předání splnilo přísné kritérium nezbytnosti³².

Dochází-li k předání údajů v rámci běžné podnikatelské činnosti nebo postupu, Evropský sbor pro ochranu osobních údajů všem vývozům údajů (zejména veřejným subjektům³³) důrazně doporučuje, aby takové předání údajů zasadili do rámce vhodných záruk podle článku 46 namísto toho, aby se opírali o výjimku podle čl. 49 odst. 1 prvního pododstavce písm. d).

2.5 Předání je nezbytné pro určení, výkon nebo obhajobu právních nároků – (čl. 49 odst. 1 první pododstavec písm. e))

Určení, výkon nebo obhajoba právních nároků

Podle čl. 49 odst. 1 prvního pododstavce písm. e) může k předání dojít v případě, že „předání je nezbytné pro určení, výkon nebo obhajobu právních nároků“. V recitálu 111 se stanoví, že předání je možné provést, pokud je „příležitostné a nezbytné v souvislosti se smluvními či právními nároky, bez ohledu na to, zda probíhá v soudním řízení nebo ve správním či jakémkoli mimosoudním řízení, včetně řízení před regulačními orgány“. To zahrnuje celou řadu činností, například v souvislosti s vyšetřováním trestné činnosti nebo správním šetřením v třetí zemi (např. v případě antimonopolního zákona, korupce, obchodování zasvěcených osob nebo v podobných situacích), kdy lze uvedenou výjimku použít k předání údajů za účelem vlastní obhajoby nebo za účelem dosažení snížení nebo zrušení pokuty předpokládané zákonem např. v antimonopolním šetření. Tato výjimka se může vztahovat také na předání údajů pro účely formálního přípravného řízení v občanskoprávním řízení. Může rovněž zahrnovat jednání vývozce údajů s cílem zahájit řízení v třetí zemi, například při zahajování soudního řízení nebo žádání o schválení fúze. Výjimku nelze použít k odůvodnění předání osobních údajů na základě pouhé možnosti, že v budoucnu může být vedeno soudní nebo formální řízení.

Tuto výjimku lze použít na činnosti prováděné orgány veřejné moci při výkonu jejich úředních pravomocí (čl. 49 odst. 3).

³⁰ „... mezinárodní výměny údajů mezi orgány pro hospodářskou soutěž, daňovými či celními správami, orgány finančního dohledu, útvary příslušnými v oblasti sociálního zabezpečení nebo veřejného zdraví, například v případě vysledování kontaktů v souvislosti s nakažlivými chorobami nebo za účelem omezení nebo odstranění dopingu ve sportu.“

³¹ Obecná definice pojmu „příležitostný“ je uvedena na straně 4.

³² Viz také strana 3.

³³ Například orgány finančního dohledu, které si vyměňují údaje v souvislosti s mezinárodním předáním osobních údajů pro účely správní spolupráce.

Spojení pojmů „právní nároky“ a „řízení“ naznačuje, že příslušné řízení musí mít základ v právu, včetně formálního, zákonem stanoveného procesu, ale nemusí se nutně omezovat na soudní či správní řízení („či jakékoli mimosoudní řízení“). Vzhledem k tomu, že předání musí proběhnout v řízení, je zapotřebí úzká spojitost mezi předáním údajů a konkrétním řízením týkajícím se předmětné situace. Hypotetická použitelnost určitého druhu řízení by nepostačovala.

Je potřeba, aby si správci údajů a zpracovatelé údajů uvědomili, že vnitrostátní právo může rovněž obsahovat takzvaná „blokační ustanovení“, která jim zakazují nebo omezují předávání osobních údajů zahraničním soudům nebo případně jiným zahraničním oficiálním orgánům.

Nezbytnost předání údajů

Předmětné předání údajů lze provést pouze v případě, že je **nezbytné** pro určení, výkon nebo obhajobu dotčeného právního nároku. Toto „*kritérium nezbytnosti*“ vyžaduje úzkou a podstatnou spojitost mezi předmětnými údaji a konkrétním určením, výkonem nebo obhajobou právního postavení³⁴. Pouhý zájem orgánů třetí země nebo případná „dobrá vůle“ orgánu třetí země by jako takové nepostačovaly.

Přestože v reakci na žádost nebo při zahajování soudního řízení může být vývozce údajů v pokušení předat všechny potenciálně relevantní osobní údaje, nebylo by to v souladu s touto výjimkou ani s obecným nařízením o ochraně osobních údajů obecně, neboť to (podle zásady minimalizace údajů) zdůrazňuje, že osobní údaje musí být přiměřené, relevantní a omezené na nezbytný rozsah ve vztahu k účelu, pro který jsou zpracovávány.

V souvislosti se soudním řízením pracovní skupina zřízená podle článku 29, která je předchůdkyní Evropského sboru pro ochranu osobních údajů, již stanovila víceúrovňový přístup k otázce, zda by osobní údaje měly být předány, včetně uplatnění této zásady. Prvním krokem by mělo být pečlivé posouzení, zda by v konkrétním případě postačovaly anonymizované údaje. Pokud tomu tak není, pak by bylo možné zvážit předání pseudonymizovaných údajů. Jestliže je nutné zaslat osobní údaje do třetí země, měla by být před předáním posouzena jejich relevantnost pro určitou záležitost tak, aby byly předány a zpřístupněny pouze osobní údaje, které jsou skutečně nezbytné.

Příležitostné předání

Takové předání by mělo být provedeno pouze v případě, že je příležitostné. Informace o definici příležitostného předání lze najít v příslušném oddílu o „příležitostném“ předání a předání, které „není opakované“³⁵. Vývozci údajů by měli každý konkrétní případ pečlivě posoudit.

2.6 Předání je nezbytné k ochraně životně důležitých zájmů subjektu údajů nebo jiných osob v případě, že subjekt údajů není fyzicky nebo právně způsobilý udělit svůj souhlas – (čl. 49 odst. 1 první pododstavec písm. f))

Výjimka podle čl. 49 odst. 1 prvního pododstavce písm. f) se přirozeně použije v případě, že jsou údaje předávány v případě naléhavých zdravotních důvodů a pokud se předpokládá, že je takové předání přímo nezbytné k poskytnutí zdravotní péče.

Musí být tedy například právně možné předat údaje (včetně určitých osobních údajů), jestliže je subjekt údajů nacházející se mimo EU v bezvědomí nebo potřebuje neodkladnou zdravotní péči a tyto údaje může poskytnout pouze vývozce údajů (např. jeho obvyklý lékař) usazený v členském státě EU.

³⁴ Viz 111. bod odůvodnění: „nezbytné v souvislosti se smluvními či právními nároky.“

³⁵ Strana 4.

V takových případech zákon předpokládá, že bezprostřední riziko vážné újmy způsobené subjektu údajů převáží nad otázkou ochrany údajů.

Předání se musí vztahovat k individuálnímu zájmu dotčeného subjektu údajů nebo jiné osoby a v případě, že se týká údajů o zdravotním stavu, musí být nezbytné pro určení potřebné diagnózy. Tuto výjimku tedy nelze použít k odůvodnění předání osobních lékařských údajů mimo EU, pokud účelem předání není ošetřit subjekt údajů nebo jinou osobu v určitém zdravotním stavu, ale například provádět obecný lékařský výzkum, který přinese výsledky až někdy v budoucnu.

Obecné nařízení o ochraně osobních údajů nicméně neomezuje používání této výjimky na tělesnou integritu člověka, nýbrž ponechává rovněž prostor například pro zvážení případů, kdy by měla být chráněna duševní integrita člověka. V takovém případě by dotčená osoba rovněž nebyla fyzicky nebo právně způsobilá udělit souhlas s předáním svých osobních údajů. Dotyčná fyzická osoba, jejíž osobní údaje jsou předávány, navíc nesmí být fyzicky ani právně schopna udělit souhlas s tímto předáním.

Tuto výjimku však nelze použít, pokud je subjekt údajů schopný učinit platné rozhodnutí a lze si vyžádat jeho souhlas.

Pokud jsou například osobní údaje vyžadovány k tomu, aby se zabránilo nucenému vystěhování z nemovitosti, tato výjimka se na takovou situaci nevztahuje, přestože se bydlení považuje za životně důležitý zájem, neboť dotyčná osoba může udělit souhlas s předáním svých údajů.

Tato schopnost učinit platné rozhodnutí může záviset na tělesné, duševní, ale i právní nezpůsobilosti. Aniž by byly dotčeny vnitrostátní mechanismy zastupování, právní nezpůsobilost může zahrnovat například případ nezletilé osoby. Tato právní nezpůsobilost musí být v závislosti na případě prokázána potvrzením lékaře o duševní nezpůsobilosti dotyčné osoby nebo úředním dokladem potvrzujícím právní postavení dotyčné osoby.

Na předání údajů mezinárodní humanitární organizaci, které je nezbytné za účelem vykonání úkolu na základě Ženevských úmluv nebo k uplatňování mezinárodního humanitárního práva použitelného v ozbrojených konfliktech, by se rovněž mohl vztahovat čl. 49 odst. 1 první pododstavec písm. f), viz recitál 112. Opět platí, že se musí jednat o případy, kdy subjekt údajů není fyzicky nebo právně způsobilý udělit souhlas.

Použití této výjimky lze odůvodnit v případě předání osobních údajů poté, kdy došlo k přírodní katastrofě, a v souvislosti se sdílením osobních informací se subjekty a osobami pro účely záchranných operací (například s příbuznými obětí katastrofy i se státními orgány a záchrannými službami). Takové neočekávané události (povodně, zemětřesení, hurikány atd.) mohou opravňovat k naléhavému předání určitých osobních údajů, aby například bylo možné zjistit místo, kde se oběti nacházejí, a jejich stav. V takových situacích se předpokládá, že dotyčný subjekt údajů není schopen udělit souhlas s předáním svých údajů.

2.7 Předání z veřejného rejstříku – (čl. 49 odst. 1 první pododstavec písm. g) a čl. 49 odst. 2)

Ustanovení čl. 49 odst. 1 prvního pododstavce písm. g) a čl. 49 odst. 2 umožňují za určitých podmínek předání osobních údajů z rejstříku. Rejstřík je obecně definován jako „(písemný) záznam obsahující pravidelné zápisy nebo informace“ nebo jako „úřední seznam nebo evidence jmen či položek“³⁶, přičemž v kontextu článku 49 by rejstřík mohl být v písemné nebo elektronické podobě.

³⁶ Merriam Webster Dictionary, <https://www.merriam-webster.com/dictionary/register> (22.1.2018); Oxford Dictionary <https://en.oxforddictionaries.com/definition/register> (22.1.2018).

Předmětný rejstřík musí být na základě práva Unie nebo členského státu určen pro informování veřejnosti. Soukromé rejstříky (ty, za které nesou odpovědnost soukromé subjekty) jsou tudíž mimo oblast působnosti této výjimky (například soukromé rejstříky, jejichž prostřednictvím se posuzuje úvěruschopnost).

Rejstřík musí být přístupný k nahlížení buď:

- a) veřejnosti obecně, nebo
- b) jakékoli osobě, která může prokázat oprávněný zájem.

Mohlo by se například jednat o: obchodní rejstříky, rejstříky sdružení, trestní rejstříky, katastry nemovitostí nebo veřejné registry vozidel.

Kromě obecných požadavků týkajících se založení samotných rejstříků může k předání údajů z těchto rejstříků dojít pouze tehdy, pokud jsou v každém konkrétním případě splněny podmínky pro nahlížení stanovené právem Unie nebo členského státu (viz tyto obecné podmínky v čl. 49 odst. 1 prvním pododstavci písm. g)).

Správci údajů a zpracovatelé údajů, kteří chtějí předávat osobní údaje na základě této výjimky, nesmí zapomínat, že nelze předávat veškeré osobní údaje nebo veškeré kategorie osobních údajů, které jsou v rejstříku obsaženy (čl. 49 odst. 2). Pokud je předání prováděno z rejstříku zřízeného na základě právních předpisů a určeného k nahlížení osobám s oprávněným zájmem, předání lze uskutečnit pouze na žádost těchto osob nebo pokud jsou tyto osoby jejich příjemci, přičemž je třeba zohlednit zájmy a základní práva subjektu údajů³⁷. Vývozci údajů by při posuzování toho, zda je předání vhodné, museli vždy individuálně zvážit zájmy a práva subjektu údajů.

Další použití osobních údajů z těchto rejstříků tak, jak je uvedeno výše, je možné pouze v souladu s platnými právními předpisy o ochraně osobních údajů.

Tuto výjimku lze rovněž použít na činnosti prováděné orgány veřejné moci při výkonu jejich úředních pravomocí (čl. 49 odst. 3).

2.8 Závažné oprávněné zájmy – (čl. 49 odst. 1 druhý pododstavec)

Ustanovení čl. 49 odst. 1 druhého pododstavce zavádí novou výjimku, která předtím ve směrnici obsažena nebyla. Při splnění několika konkrétních, výslovně vyjmenovaných podmínek lze osobní údaje předat, pokud je to nezbytné pro účely závažných oprávněných zájmů vývozce údajů.

Předpis tuto výjimku pojímá jako krajní možnost, neboť se použije pouze tehdy, pokud „*by některé předání nemohlo být založeno na některém z ustanovení článku 45 nebo 46, včetně ustanovení o závazných podnikových pravidlech, a žádná z výjimek pro specifickou situaci není použitelná*“.³⁸

Tento víceúrovňový přístup při zvažování použití výjimek jako základu pro předání údajů vyžaduje, aby bylo před použitím výjimky podle čl. 49 odst. 1 druhého pododstavce zváženo, zda je možné uplatnit nástroj pro předání údajů stanovený v článku 45 nebo 46 nebo některou ze zvláštních výjimek uvedených v čl. 49 odst. 1 prvním pododstavci. Výjimku podle čl. 49 odst. 1 druhého pododstavce lze použít pouze ve zbývajících případech podle recitálu 113 a její použití závisí na značném počtu podmínek výslovně stanovených právním předpisem. V souladu se zásadou odpovědnosti zakotvenou v obecném nařízení o ochraně osobních údajů³⁹ tudíž vývozce údajů musí být schopen prokázat, že

³⁷ Viz recitál 111 obecného nařízení o ochraně osobních údajů.

³⁸ Ustanovení čl. 49 odst. 1 druhého pododstavce obecného nařízení o ochraně osobních údajů.

³⁹ Ustanovení čl. 5 odst. 2 a čl. 24 odst. 1.

nebylo možné předání údajů provést na základě vhodných záruk podle článku 46 ani použít některou z výjimek obsažených v čl. 49 odst. 1 prvním pododstavci.

To znamená, že vývozce údajů může prokázat skutečnou snahu v tomto ohledu s přihlédnutím k okolnostem předání údajů. Uvedené může například v závislosti na případě zahrnovat prokázání, že bylo ověřeno, zda lze předání údajů provést na základě výslovného souhlasu subjektů údajů s předáním podle čl. 49 odst. 1 prvního pododstavce písm. a). V některých situacích však použití jiných nástrojů nemusí být prakticky možné. Některé typy vhodných záruk podle článku 46 například nemusí představovat reálnou možnost pro vývozce údajů, který je malým nebo středním podnikem.⁴⁰ Stejně tak tomu může být například v případě, kdy dovozce údajů výslovně odmítl uzavřít smlouvu o předání údajů na základě standardních doložek o ochraně údajů (čl. 46 odst. 2 písm. c)) a není k dispozici žádná jiná možnost (v závislosti na daném případě, včetně volby jiného „dovozce údajů“) – viz také níže uvedený odstavec o „závažném“ oprávněném zájmu.

Závažné oprávněné zájmy správce

Podle znění této výjimky musí být předání nezbytné pro účely závažných oprávněných zájmů správce, které nejsou převáženy zájmy nebo právy a svobodami subjektu údajů. Zájmy vývozce údajů v jeho postavení zpracovatele údajů nebo zájmy dovozce údajů se neuvažují.

Kromě toho jsou relevantní pouze zájmy, které lze uznat za „závažné“, což značně omezuje oblast působnosti výjimky, neboť ne všechny myslitelné „oprávněné zájmy“ podle čl. 6 odst. 1 písm. f) se zde uplatní. Použije se spíše určité vyšší kritérium, které vyžaduje, aby byl závažný oprávněný zájem pro správce údajů zásadní. Například tomu tak může být v případě, že je správce údajů nucen osobní údaje předat, aby ochránil svoji organizaci nebo systémy před vážnou bezprostřední hrozbou nebo před přísným postihem, který by jeho podnikání vážně ovlivnil.

Předání není opakované

Podle jeho výslovného znění lze čl. 49 odst. 1 druhý pododstavec použít pouze na předání, které není opakované⁴¹.

Omezený počet subjektů údajů

Předání se dále musí týkat pouze omezeného počtu subjektů údajů. Vzhledem k závislosti na okolnostech není stanovena žádná absolutní hranice, počet ale musí být přiměřeně nízký s přihlédnutím k druhu dotčeného předání údajů.

V praxi pojem „omezený počet subjektů údajů“ závisí na skutečném konkrétním případě. Pokud například správce údajů potřebuje předat osobní údaje z důvodu odhalení jedinečného a závažného bezpečnostního incidentu, aby ochránil svoji organizaci, je zapotřebí si položit otázku, údaje kolika zaměstnanců by správce údajů musel předat, aby byl tento závažný oprávněný zájem naplněn.

Aby se výjimka použila, toto předání údajů by se tudíž nemělo vztahovat na všechny zaměstnance správce údajů, ale spíše na určitý omezený počet.

Vyvažování „závažných oprávněných zájmů správce“ a „zájmů nebo práv a svobod subjektu údajů“ na základě posouzení všech okolností předání údajů a zajištění vhodných záruk

⁴⁰ Například závazné podnikové předpisy často nemusí být pro malé a střední podniky proveditelnou možností z důvodu předpokládaných značných investic ve správní oblasti.

⁴¹ Více informací o pojmu „není opakované“ lze najít na straně 4.

Dalším požadavkem je použití kritéria vyvažování (závažných) oprávněných zájmů vývozce údajů a zájmů nebo práv a svobod subjektu údajů. V tomto ohledu právní předpis výslovně vyžaduje, aby vývozce údajů posoudil všechny okolnosti předmětného předání údajů a na základě tohoto posouzení zajistil „vhodné záruky“ ohledně ochrany předaných údajů. Tento požadavek zdůrazňuje zvláštní úlohu, již mohou záruky hrát při snižování nežádoucího dopadu, které může mít předání údajů na subjekty údajů, a tudíž potenciálně při ovlivňování rovnováhy mezi právy a zájmy tak, aby zájmy správce údajů nebyly převáženy⁴².

Pokud jde o zájmy, práva a svobody subjektu údajů, které je potřeba zohlednit, je nutné pečlivě předpovědět a posoudit možné negativní účinky, tj. různě pravděpodobná a závažná rizika, která z předání údajů mohou vyplynout pro jakýkoliv druh (oprávněného) zájmu subjektu údajů⁴³. V tomto ohledu je potřeba zejména zvážit případnou možnou újmu (fyzickou a hmotnou, ale také nehmotnou, která se například týká poškození pověsti)⁴⁴. Při posuzování těchto rizik a toho, co by za daných okolností bylo potenciálně možné považovat za „vhodné záruky“ s ohledem na práva a svobody subjektu údajů, by vývozce údajů měl zvážit zvláště povahu údajů, účel a dobu trvání zpracování, jakož i situaci v zemi původu, v dané třetí zemi a v případné zemi konečného určení⁴⁵.

Dále právní předpis vyžaduje, aby vývozce údajů jako záruky uplatnil další opatření s cílem minimalizovat zjištěná rizika vyplývající pro subjekt údajů z předání údajů.⁴⁶ To je v právním předpisu uvedeno jako závazný požadavek, a tedy z toho vyplývá, že při absenci dalších záruk pak nad zájmy správce v každém případě převáží zájmy nebo práva a svobody subjektu údajů.⁴⁷ Pokud jde o povahu takových záruk, nelze stanovit obecné požadavky vztahující se v tomto ohledu na všechny případy, přičemž záruky budou spíše ve velké míře záviset na konkrétním předmětném předání údajů. Záruky mohou například v závislosti na případě zahrnovat opatření, jejichž cílem je zajistit, aby údaje byly co nejdříve po předání vymazány, nebo omezit účely, pro které lze údaje po předání zpracovávat. Obzvláštní pozornost by měla být věnována tomu, zda může postačovat předání pseudonymizovaných nebo šifrovaných údajů.⁴⁸ Navíc by měla být prozkoumána technická a organizační opatření, jejichž cílem je zajistit, aby předané údaje nebylo možné použít pro jiné účely než jsou ty, které striktně předpokládá vývozce údajů.

Informování dozorového úřadu

⁴² Důležitá úloha záruk při vyvažování zájmů správce údajů a subjektů údajů již byla zdůrazněna pracovní skupinou zřízenou podle článku 29 v dokumentu WP 217, s. 31.

⁴³ Viz recitál 75: „Různě pravděpodobná a závažná rizika pro práva a svobody fyzických osob (...)“.

⁴⁴ Viz recitál 75: „Různě pravděpodobná a závažná rizika pro práva a svobody fyzických osob mohou vyplynout ze zpracování osobních údajů, které by mohlo vést k fyzické, hmotné nebo nehmotné újmě.“

⁴⁵ Viz recitál 113.

⁴⁶ Zatímco v souvislosti s „běžným“ kritériem vyvažování, které je stanoveno v právním předpisu, taková (další) opatření nemusí být v každém případě nezbytná (viz pracovní skupina zřízená podle článku 29, pracovní dokument k návrhu *ad hoc* smluvních doložek pro předání údajů mezi zpracovatelem údajů z EU a dílčím zpracovatelem údajů z třetí země, WP 214, s. 41), znění čl. 49 odst. 1 druhého pododstavce naznačuje, že jsou další opatření povinná, aby předání údajů splňovalo „kritérium vyvažování“ a aby ho tudíž bylo možné provést na základě této výjimky.

⁴⁷ Zatímco v souvislosti s „běžným“ kritériem vyvažování, které je stanoveno v právním předpisu, taková (další) opatření nemusí být v každém případě nezbytná (viz stanovisko č. 6/2014 pracovní skupiny zřízené podle článku 29 k pojmu oprávněných zájmů správce údajů podle článku 7 směrnice 95/46/ES, WP 217, s. 41), znění čl. 49 odst. 1 druhého pododstavce naznačuje, že jsou další opatření povinná, aby předání údajů splňovalo „kritérium vyvažování“ a aby ho tudíž bylo možné provést na základě této výjimky.

⁴⁸ Další příklady možných záruk viz pracovní skupina zřízená podle článku 29, pracovní dokument k návrhu *ad hoc* smluvních doložek pro předání údajů mezi zpracovatelem údajů z EU a dílčím zpracovatelem údajů z třetí země, WP 214, s. 41–43.

Povinnost informovat dozorový úřad neznamena, že předání musí být schváleno dozorovým úřadem, ale slouží spíše jako další záruka, neboť umožňuje dozorovému úřadu posoudit možný dopad předání údajů (pokud to považuje za vhodné) na práva a svobody dotčených subjektů údajů. V rámci dodržování zásady odpovědnosti se doporučuje, aby vývozce údajů zaznamenal všechny příslušné aspekty předání údajů, např. sledovaný závažný oprávněný zájem, „protichůdné“ zájmy fyzické osoby, povahu předávaných údajů a účel předání.

Poskytování informací o předání a závažných oprávněných zájmech subjektům údajů

Správce údajů musí subjekt údajů informovat o předání údajů a o sledovaných závažných oprávněných zájmech. Tyto informace musí být poskytnuty nad rámec informací, jejichž poskytnutí vyžaduje článek 13 a 14 obecného nařízení o ochraně osobních údajů.

Za Evropský sbor pro ochranu osobních údajů

předsedkyně

(Andrea Jelinek)